

članski prispevek za 417. smrtni primer — Unverdorben Julija — in za še morebitne druge smrtne primere poravnali v aprilu s položnico, katero vam bomo poslali konec tega meseca (aprila 1937.). — Članske prispevke nakazujte v prvi polovici meseca, najkasneje do 24. dne v mesecu. Od tega dne dalje do prejema nove položnice počakajte z nakazili, ker bi se ta srečala z našimi terjatvami že na pošti. — Članski prispevek nakazujte redno in sprotil US je izplačala od 1. jan. do 31. marca 1937 dedičem po umrlih združnikih za posmrtnine znesek 219.300 Din.

Učiteljski pravnik

—Š Vprašanje: M. Š. v P. Začasni šolski upravitelj ne potrebuje stanovanja v šoli, ker ima lastno hišo in je zato upr. stanovanje prosto, odkar se je bivši upokojeni upravitelj izselil. — Ali ima zač. upravitelj v tem primeru pravico oddati uprav. stanovanje v šoli šol. sluginji, oziroma organistu, ki je istočasno občin. tajnik ali kakšni privatni osebi, na pr. bližnjemu trgovcu? Ali odloča v tem primeru kraj. šol. odbor ali kdo drugi?

Odgovor! Po § 36. zak. o nar. šolah se mora uporabljati šolsko poslopje le v šolske namene, t. j. za učne namene in stanovanja učiteljskega. Oddajanje učiteljskih stanovanj — neučiteljem je nedopustno.

Mladinska matica

—mm Nagrajeni in odkupljeni rokopisi. Nagrajeni rokopis »Ovčar Runo« je od Angela Cerkevnik. Dela, ki so predlagana za odkup, pa so napisali tile avtorji: Josip Ribičič (»Nana, mala opica«); Tone Seliškar (»Janko in Metka«); France Bevk (»Pesterna«); Davorin Ravljen (»Šimej iz Rožar«); Arnošt Adamič (»Velika tekma«). V letošnjih rednih publikacijah izidejo: »Ovčar Runo«, »Šimej iz Rožar« in »Nana, mala opica«.

—mm Sedma številka »Našega roda« je izšla. Ekspedicija se je pričela včeraj. Ljubljanske šole lahko pošljejo po list že danes.

Vsebinska 7. številka:

Danica Gruden: Mati.
Gould - Debenak: Starika.
O. Hudales: Ubežnik.
Anton Ingolič: Korenov Lojz.
Davorin Ravljen: Arabska, tatarska, tumulska.

Cičbanov rod:
J. Ribičič: Mamina dušica.
Klifford: Vojna in mir.
Ruža L. Petelinova: Materi.
Cv. Golar: Divji žerjavi.
M. Kunčič: Ena, dve ...
M. Kunčič: Pomladi na čast.
* * * : Suhec in debelinko.
* * * : Dogodivščine Pepčka rokodelčka.
* * * : Majcena ženika.

Doma in po svetu: Cerkvica sv. Duha pri Zidanem mostu (Sušter VI.); Na pomladanskem sejmu (Jože Župančič); Razgovor o nepotirju (A. Skulj); Drobne zanimivosti; Za male gospodarje; Za male gospodinje; Spominski dnevi; Mladina piše; Uganke.

V bogato ilustrirani številki so zastopani tile ilustratorji: Saša Šantel, Ljubo Ravnikar, Fr. Uršič, Milko Bambič, Maksim Gaspari, Tratnikova, Fran Mihelič in drugi.

Pozor poverjeniki! Z ozirom na sklep zadnje banovinske skupščine se je letošnji »Naš rod« razširil od 32 strani posameznih števil na 40, da se ustvari možnost, nuditi več čtiva za naše najmlajše naročnike. Zaradi tako nastalih večjih izdatkov pri »Našem rodu« bo pa izdala Mladinska matica letos namesto štirih knjžič samo tri. Temu primerno se seveda znižata tudi prispevek za vezavo od 13 din na 10 din. Na to opozarjamo vse cenj. poverjenike. Onim maloštevilnim šolam, ki so že poslali 13 din za vezavo, bomo vpisali preveč nakazane 3 din v dobro njihovi naročnici. Pri nadaljnjih nakazilih naročnin naj poverjeniki to upoštevajo!

Novo praktično učilo!

Dinamotor - elektromotor

v enem aparatu

I. kot dinam (na ročni pogon):
(istosmerni ali izmenični tok 6-15 Voltov nap.)

II. kot motor (žepna baterija kot proizvodnik toka):

Posebne prednosti:

Vsi deli so vidni. Kotev se z lahkoto odstrani. Zbiralo (kolektor) je urejeno za istosmerni in izmenični tok. Moč magnetnega polja se more poljubno uravnati. Vsi magneti (3) se lahko uporabljajo tudi za druge poizkuse.

Cena kompletnemu aparatu je Din 600.—

Naročila sprejema in izvršuje:

Knjigarna »UCITELJSKE TISKARNE, reg. zadr. z o. z.« ♦ Ljubljana-Maribor

Šolski radio

—r XXVIII. teden. Torek, 27. aprila, bo predaval g. prof. Luka Kramolc »Pomen in razvoj slovenske narodne pesmi.« Pri oddaji bosta sodelovali dve dijakinji VII. a razreda drž. klasične gimnazije v Ljubljani, II.—III.

V petek, 30. aprila, bo predaval g. Marjan Tratar »Po Mirenski dolini«. Razpored: 1.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KRŠKO bo imelo svoje redno zborovanje dne 8. maja 1937. na narodni šoli v Mokronogu ob 10. uri dopoldne. — Na dnevnem redu je predavanje tov. Jarančiča: »Učiteljski pokret — šola — stan«. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA — ZENSKI ODSEK vabi vse tovarišice na sejo, ki se vrši 25. t. m. ob ½10. uri v osnovni šoli v Murski Soboti. Razpravljale bomo o referatu »Žena v poklicu« in sestavile resolucijo za skupno zborovanje štirih društev, t. j. ljutomerskega, lendavskega, ormoškega in našega. Zato so na sejo vabljene tudi tovarišice iz teh društev! Vendar posebnih vabil ne bomo pošiljale in jih prosimo, naj jim zadostuje to. V slogi je moč! Pridite!

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA — MESTO ima redno zborovanje v četrtek 29. aprila ob pol 9. uri v telovadnici šole na Grabnu. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje tovarišice Grudnovc: Kaj mora vedeti vsak učitelj, če hoče prav poučevati nauk o zdravju in higieni in vzgajati zdrav rod. — Pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO BREŽICE je zborovalo dne 13. marca 1937. v prostorih narodne šole v Brežicah. Navzočih je bilo 54 članov.

Po otvoritvi je tov. predsednik pozdravil prisotne, spomnil se je umrlega častnega člana društva, bivšega šolskega nadzornika, vladnega svetnika Voduška ter v imenu društva izrekel sožalje tov. Voukovi ob smrti njenega soproga.

Po čitanju zapisnika, ki je bil soglasno sprejet, je predaval tov. Hrovat Ivo o temi: Šola in sadjarstvo. V svojem predavanju je opisal najprej, v čem obstoji učiteljevo gospodarsko delo na vasi in kakšen pomen ima v odnosu šole do vasi. Označil je točno, v katerih pravicah naj bi se sukalo vse učiteljevo delo in katere panoge bi bile za našo vas najbolj primerne. Tu se je zadržal največ pri sadjarstvu, kjer je podal važna navodila, kako naj bi sadjarstvo služilo kot vez med šolo in narodom. Prav tako je označil glavne koristi, ki jih ima naš kmet od umnega sadjarstva.

Orisal je tudi, kako si predstavlja sanacijo naše kmečke šole in z njo vred našega podeželja.

Končno je še navedel glavno literaturo o sadjarstvu, ki je bila vsakemu na razpolago, ker jo je predavatelj v ta namen prinesel s seboj.

Prisotni so predavatelja za uspešen referat prisrčno zahvalili.

Po predavanju je bila precej dolga debata, ki je v glavnem zadevala in razčiščevala mnenja o sadjarstvu našega sreza.

Nato je podal poročilo tov. predsednik, ki je pojasnil članstvu sedanjo situacijo z ozirom na napredovanje, postavitev učiteljev novincev, kontraktualce, upokojitve in reaktivacije. Pojasnil je članstvu tudi sklep državnega sveta o zvanju šolskih nadzornikov, o fondu za pobijanje brezposelnosti in zahtevu izvršnega odbora in sekcije o točnem plačevanju članarine.

Objasnili je tudi članstvu veliko važnost učiteljskih gospodarskih ustanov ter v kratkem označil namen učiteljske samopomoči in samopomoči učiteljskih otrok. Poverjenica za obe ustanovi je tov. Hofbek M. iz Senovega.

Uvodna beseda. 2. Iz Trebnjega do Mirne, na Veselo goro, v št. Rupert, mimo Rakovnika v Mokronog; dalje na Žalostno goro in v Trebelno. Ob Mirni mimo Pijavice, Tržišča in Krmelja v št. Janž ter ob novi železniški progi v Sevnico. 3. Zaključna beseda. Pripravite zemljevid dravske banovine! II.—III.

—r V kmetijskem radiu bodo v nedeljo 25. aprila ob 17. uri: Kmečki gospodarski pomenki in navedba tržnih cen.

Predsednikovo poročilo je bilo soglasno sprejeto.

Tov. tajnik je prečital važnejše dopise. K Učiteljskemu domu v Mariboru se pristopi z enim deležem. Po čitanju pravilnika o podpornem fondu JUU sekcije je bilo sklenjeno, da se pristopi v našem društvu s formiranjem lastnega fonda po obravnavi pravilnika in določitvi članskega prispevka na prihodnjem rednem občnem zboru. Program odseka učiteljice se je sprejel v neizpremenjenem osnutku.

Po končanem tajnikovem poročilu je podal kratko poročilo tov. blagajnik, ki je še enkrat prosil vse članstvo, da redno nakazuje članarino. Društvo ima še iz preteklega poslovnega leta pri sekciji precejšen dolg, ki ga uprava ne more poravnati, če ne prejme zastale članarine.

Nato sta bila soglasno sprejeta sledeča sklepa:

1. Sresko društvo v Brežicah naproša sekcijo, da se zavzame, da se zakonitim potom ukine amandman o zakonih učiteljic z neučiteljci, ker se s tem krati osebna svoboda in avtoriteta učiteljstva.

2. Sresko društvo v Brežicah soglašja z javnim pismom na poslanca Šemrova, objavljenem v »Učit. tovarišju« 11. marca.

Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da bo prihodnje zborovanje v Zagrebu, kjer si bomo ogledali najnovejše šole in hospitalni v poizkusnem razredu. Natančnejši program kakor tudi datum objavimo vsem šolam po dobljenih informacijah.

Nato je tovariš predsednik z zahvalo vsem prisotnim zaključil zborovanje.

Hofbek E., preds. Debevc, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je zborovalo dne 20. marca v Studenicih. Navzočih 74 članov t. j. 75 %. Obisk zborovanj vedno boljši.

Tov. predsednik uvodoma ugotavlja, da sta izstopila iz društva tov. Bregant Hinko in Mušič Anton, ker sta bila upokojena. Ob tej priliki poudarja, da pravila dovoljavajo tudi upokojencem biti članom JUU. Zeleti je, da upokojenci tudi ostanejo člani. Opravičuje odsotnost tov. Petruna, ker je bolan.

V svojem poročilu analizira amandmane za l. 1937., kolikor se tičejo učiteljstva. Ker je glede povišanja plač šel up po vodi, skuša na dveh paralelah prikazati onj čas, ko nam bodo plače povišane (dohodki — izdatki). Pri predlogih za izpremembo zakona o narodnih šolah naj bi sodelovalo tudi društvo. V ta namen se določil redakcijski odbor (tov. Jice): Altova, Bobičeva, Petrovič, Ferin, Lazar, Čiček, Koutler, Vranc, Blašič, Ferik, Šeško in Ledinek), ki naj zbere od posamez-

nikov zborologe in jih uredi ter pri prihodnjem zborovanju poroča. Tov. predsednik daje je navodila k obravnavanju zamud, da ne bo sitnosti.

Tov. tajnik prečita zamudnike-plačnike »Popotnika« in prosi, da bi naročnino čimprej poravnali in s tem zbrisali našo črno piko pri plačevanju naših obveznosti pri JUU.

Tov. Kašper predava o »Gospodarskih in družabnih prilikah na Dravskem polju«. Predavatelj je v obširnem, zanimivem in dobro podprtim referatu dobro orisal življenje na vasi na Dravskem polju, posebej v svojem okolišu Dobrovoce-Skoke. Pogrešali pa smo nekaj tipičnih številčnih podatkov o gospodarskem stanju in življenju naših Poljanec-krompirjevcv. Zanimiv in svojevrsten je razvoj oz. nastanek teh krajev, katerih prebivalci imajo mnogo uskoške krvi. (Skoke.) V razgovoru je tov. Lazar grajal, da učiteljice sploh ne daje nikakih gospodarsko-kmetijskih osnov in je tudi šolski vrt tak, kakršen ne bi smel biti. Zanimive podatke je dodal tov. Zorn iz okolice Rač. — Prihodnje zborovanje bo 24. aprila.

Petrovič Simon, preds. Ledinek Miloš, taj.

Novosti na knjižnem trgu

—k Aprilske številke ženskih revij imajo precej pestro vsebino. »ZENSKI SVET« s prilogama »Naš dom« in »Modno prilogo« prinaša na uvodnem mestu Ljube Prenerjeve povest »Mejniki« in tudi zanimivo razpravo »Položaj žene v raznih državah«. Mnogo poučne nudi priloga »Naš dom«. — »GOSPODINJA«, ki je glasilo Zveze gospodinj pribreže mnogo praktičnih nasvetov kot: Razsvetljava v domu. — Malo stanovanje in tudi konec razprave J. Zemljanove: Važnost rudinskih snovi in zloraba kuhinjskih soli, tudi jedilniki in recepti ne manjkajo. — »PRAKTIČNA GOSPODINJA« je urejevana tako, da prihaja predvsem praktična smer do veljave. Ze naslovi člankov nam to pokažejo: Vse za prijeten dom. — Dišavna zelišča. — Grape fruit v naši prehrani. — Nabirajte zdravilne rastline itd. List ima tudi prilogo receptov. — Pri tako bogati izbiri strokovne literature menda ne bodo prišle v zadrego naše tovarišice, učiteljice na gospodinjsko nadaljevalnih šolah.

—k »Otrok v šolski dobi« — nova knjiga izpod peresa otroškega zdravnika dr. B. Dragagaša, je izšla. Izdala Knjižnica zavoda za zaščito otrok. Obsega 230 strani, obravnava v lahkih in dostopnih besedah razvoj, zdravstvo in vzgojo ter nego otrok do 15. leta. — Poglavje o spolnih vprašanjih je obdelano obširno in zelo previdno. — Knjiga se dobi tudi v knjigarni Učiteljske tiskarne.

Če si se napolnil k cilju, se ne ustavlja med potjo, da bi s kamenom pregnal vsakega psa, ki te oblaja, ker če boš to delal ne boš dospel do cilja.

(Turški pregovor)

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 1

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

KUPUJTE PRI TVRDKAH

KI OGLAŠUJEJO
V NAŠEM LISTU

Naročilnica *

Plačila — razen ob istočasni dostavitvi knjige — pošiljajte edinole po položnicah, ki vam jih dostavimo, kadar nam pošljete naročilo. — Dodajte poštino za pošiljatev!

Podpisani(a) naročam v subskripciji knjigo

Ilke Vaštetove:

„Roman o Prešernu“

z ilustracijami E. Justina, in sicer:

- bibliofilsko izdajo, vezano v usnje, z numeriranimi izvodi in podpisom pisateljice, za din 160.—,
- vezano v platno za din 80.—,
- vezano v karton za din 64.—.

Knjigo plačam po položnici takoj — proti potrdilu ob istočasni dostavitvi knjige (samo v Ljubljani!) — pošljite mi jo po povzetju — plačam jo v dveh (štirih) obrokih po položnici.

* Črtajte, česar ne želite.

KNJIŽNA ZALOŽBA HRAM

izda v svojem letošnjem programu 1937/38 šest obširnih del v prevodih naših najboljših prevajalcev: Otona Župančiča, Vladimira Levstika in drugih, izbranih iz svetovne literature, trajne umetniške vrednosti.

Vsaka knjiga v lepi opremi bo obsegala 300—400 in tudi več strani.

Plačljivo v dvanajstih mesečnih obrokih, v polusnja vezane knjige din 33.— mesečno, v celo platno vezane knjige din 25.— mesečno.

Vsak naročnik, ki se naroči na naš letošnji program, dobi kot nagrado še eno v celo platno vezano knjigo, izdano pri naši založbi izven rednih programov. Več v prospektu.

Zahtevajte prospekt — katerega pošljemo brezplačno.

Založba HRAM, Ljubljana, Florijanska ulica 14